

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiiu, 30 Septembrie, 1896.

În întregă țera se fac pregătirile pentru alegerile cele mai noue la dieta.

Partidele politice au exmis manifeste către alegători în cari și spun vederile și programul lor, critică ținuta guvernului și activitatea parlamentului, care este acum disolvat.

Este deci mare agitațiunea în întregă țera, căci e vorba de exerciarea dreptului electoral, cel mai sânt drept în viața constituțională.

În mișcarea generală a țerei întregi numai noi românii stăm apatici la o parte, și lăsăm ca evenimentele să treacă preste capetele noastre, stăm în pasivitate, ca alegerile să se facă fără de a fi audită și vocea noastră, fără de a fi cel puțin pusă la probă vitalitatea poporului nostru și în cele electorale.

Din capul locului diariul nostru nu a fost pentru principiul de pasivitate, care s'a inaugurat în politica noastră, și care acum de ani 15 s'a decretat și pentru părțile ungurene.

Credincioși trecutului nostru nici acum nu suntem pentru apatia, în care stăm de 30 de ani căci pasivitatea nu ne-a adus nici un bine, și în viitoriu după a noastră convingere tot binele de până acum ni-l va aduce.

Noi cu pasivitatea ne-am angajat la un lucru, care nu l'am executat.

Nu căutăm motivele neesecutării concludului cu pasivitatea.

Posibil, că nu am voit executarea conștiențioasă a acestui conclud; posibil, că nu am fost în stare să-l punem în practică. În ambe casurile purtăm o mare răspundere, și ar fi timpul să ne tragem bine sēma cu noi înșine și cu situațiunea, care s'a creat poporului nostru tocmai din neputința, la care prin pasivitatea noastră ne-am condamnat și stăm legați de atâta amar de vreme.

În practică pasivitatea noastră n'a avut nici un efect bun.

Ne-am dat la o parte și lucrurile au mers înainte fără a se simți lipsa noastră dela dirigerea afacerilor statului. Prin declararea abstenenței politice nu s'a oprit deci carul statului, din contră,

șovinismul s'a potențat încă tocmăi din cauza modalității care o am ales pentru a ne manifesta nemulțumirile noastre.

Serios nu am luat nici noi situațiunea politică, care ni-o am impus deore-ce nu am făcut nimica pentru a ajunge la rezultate cu pasivitatea. Am lăsat bunul nostru popor pradă în mâinile administrațiunei, care la alegeri s'a și folosit de poporul abandonat de noi. Faptice poporul nostru a mers la urnă, și a dat votul pentru candidații guvernului.

În acest chip ne-am despărțit noi înșine de poporul nostru, l'am abandonat în o afacere de cel mai mare interes pentru el, l'am dat pradă în mâinile administrațiunei, am creat un abis între noi și el, care devine tot mai îngrozitoriu, cu cât noi persistăm a nu ne mai interesa de sörtea poporului, în cestiunile electorale.

Cu voia noastră deci am rupt legăturile firesci dintre noi și poporul nostru, l'am lăsat de 30 de ani desub influința noastră, l'am dat pradă demoralisării, și ați parodăm cu pasivitatea döră numai pentru ca să ne acoperim slăbiciunea.

Pressa noastră simte gravitatea situațiunei, simte că suuitem și acum în fața alegerilor nepreparați, că totdeuna dela era constituțională încöce; simte că suntem total desorganizați, fără de nici o directivă, fără de nici un plan, ci numai cu enunțiațiunile dela 1881, enunțiațiuni platonice, cari faptice au rămas literă mörta.

Ni s'a creat o situațiune apröpe insuportabilă. Tinerimea noastră crește fără de nici o scölă în cele politice, și faptice ați stăm de 10 ori mai rău ca acum 20 de ani și în punctul inteligenței și în punctul bărbăților nostri de stat.

Am lăncedît în pasivitate și noi inteligența, și poporul nostru și ați nici o încercare nu o mai riscăm.

Noi voim lucruri mari pentru noi și pentru națiunea noastră, nu facem însă nimica pentru ajungerea lor, ci stăm cu gura căscată, ca pöma bună să ne cadă în gură.

Ținuta acēsta nu mai este dēmnă de un popor conșciu de misiunea sa, și poporul nostru are sântă misiune.

România și Austro-Ungaria. Un corespondont al lui „Alkotmány” dice că în zilele trecute a cercetat pe principele „Gy.” (Ghyca?) ca să convorbescă cu dēnsul asupra cauzei române. Despre acest intervü numitul diar publică următoarele:

Satisfac cu plăcere dorinței d tale, căci prin acēsta vom clarifica ideile înaintea publicului magiar. Înainte de töte însă, voui vosbi despre opiniunea (dominanța) cercurilor politice române privitoare la alianța României cu Austro-Ungaria. Acēsta alianță, pentru noi românii este o necesitate politică atât de mare, cât însuși Sturdza, cel mai mare spriginitoriu al românilor ardeleni, o au adus la realisare definitivă, după-ce deja antecesorii săi în guvern o pregătiseră.

E o suscepere de tot greșită — ceea-ce în presa germână e la ordinea zilei, că adevă menționata alianță s'a făcut cu scopul de a contrabalansa călătoria țarului la Paris. Acēsta părere isvorește din interesul mare ce'l are Austro-Ungaria, de a conta la ajutorul unei armate române de 300.000 ostași, în cazul unui rășoiu cu Rusia. Acēsta e drept, cu töte acestea însă, alianța României întru nimic nu se refere la alianța triplă, ci acēsta este o directă alianță cu Austro-Ungaria și se refere exclusiv numai la cestiunea orientală, dar mai ales la eventualele întâmplări din Balcan.

Am experiat în timpul mai nou, cât pot fi de slabe (lazák) stipulațiunile alianței triple privitoare la cestiunea orientală. Austro-Ungaria a făcut invoială nemijlocită cu Rusia; ér' Italia a pășit alătura cu Anglia, în contrast cu celea două state aliate. Germania vacileză când în drēpta, când în stângă și nimenea, dör' nici chiar Wilhelm II nu scie ce voiesce.

Între astfel de împrejurări nu e mirare, dacă Austro-Ungaria a nisuit într'acolo ca să facă cu România o strinsă alianță, după-ce s'a convins că prin alianța triplă nu îi sunt din destul de asigurate interesele ei orientale. Chiar și din acest punct de vedere alianța română-austro-ungară este un eveniment europēn important, care va restabili echilibrul între influințele dominante din

terile dunărene și între puterile existente acolo. Din celea de până aci vei înțelege și d-ta, — continuă „principele Gy.” — că tot românul inteligent, fără deosebirea de partid, va trebui să spriginescă alianța, acum definitiv făcută între România și Austro-Ungaria.

Dar' nu neg, că mulți români nu prea se însuflețesc de acēsta, căci poporul român e de credința, că guvernul magiar apasă pe românii ardeleni și nisuește a-i magiarisa cu forța. Și acēsta credință s'a întărit și mai mult prin introducerea legilor bisericesci, pe cari românii le consideră ca atentat contra bisericii române ardeleni, ca amestec în cestiunile lor bisericesci, și ca încercări de a nimici cu încetul autonomia lor bisericescă. De altmintrelea poporul român se încrede în simțul de dreptate al împăratului austriac. Eu însumi am audīt mai pe multe ori vorbindă-se că:

„În Ungaria au băgat în închisöre pe românii ardeleni, cari au voit să susțină împăratului austriac un memorandum; ér' în Bucuresci împăratul austriac a primit omagiile coloniei române ardelenesci”. Acēsta împregiurare ne îndreptătesce a spera, că împăratul va ușura și sörtea românilor apăsăți din Ardél.

Acı am întrerupt pe principele Gy. — dice intervüantul — și i-am dīs că plăngerile românilor ardeleni nu sunt drepte, căci și ei se bucură întöcmăi ca unguri de aceleași drepturi. La ce principele Gy. a început a rīde și a urma:

Da, se bucură pe hārtie, căci guvernul magiar măsură cu două mēșuri. Pe românii ardeleni îi persecută pe calea administrativă întöcmăi ca pe acum înființatul partid poporal, al cărui membru ești și DTa. În Februariu tribunalul a condamnat la închisöre pe mai mulți patrioți români pentru publicarea cunoscutului manifest. Pe cei condamnați, deși s'au insinuat la împlinirea pedepsei, nu i-au întemnițat până când au ținut serbările milenare pe modivul-pretext, că în temnițe nu ar fi loc până mai târziu. De loc ce se va încheia mileniul și se vor termina novele alegeri, patrioții vor fi chemați la împlinirea pedepsei.

Guvernul magiar crede, că conducătorilor români va fi destul punerea în prospect grațierii, ca rēșplată, dacă vor îndemna pe alegătorii români să voteze pentru candidații guvernului.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

Deci pentru că din adēsă patimi, și pilde Scim. cum mai sus adusăle probe au fost cele mai bune mijlociri de ajutoriu, pentru acea noi am socotit a fi de trebuință ale vestii obștii adăugând și acēsta, că precum aceste mijlociri sunt förte folositoare spre ținerea Vieții celor înecați, așa despre altă parte putem nădăjdui că cu nesce Ömeni nenorociți ca aceia nu să vor mai face ne cuvințele cele ce să face mai nainte, adevă: ai băgă în buți și ai tăvăli întrânsele, sau ai pune să stē în cap, sau pentru ne piceperea ai spāndura de piciöre, lângă acestea, și așa să cade asă însămnă, pentru cei ce din melancolie (māhnire voe grea) sau pentru alte pricini să spēndură pe sine döră în pripă cu acest feliu de mijlocire sar putē ținé în Viață.

Învățătura

Cum trebuie a ține Vieța Ömenilor celor nădușiți de Aburul Cărbunilor.

De să află unul sau doi Ömeni întră o Casă sau Bordeiu nădăsuți de duhörea cărbunilor, a căroră Grumați, Obrazul, Măinile, sau tot trupul așa e de gros, și așa de gānfat ca cum lar fi umflat cineva, eră mișcarea vānii dela Mână abia să pöte sāmți. Așa dară.

Cea dintăiu: Și mai de lipsă a vieții ținere întru acēsta rađămă, ca unul ca acela îndată să se scöță afară la Aer nou, și fiindusă Nasul, cât de mult aer săisă sufle în gură. După acea:

A doua: Întru acelaș chip precum sau scris mai sus pentru cei înecați, săisă slobódă sânge, și tocmai de nar curge îndată, pentru aceea nu trebuie a avé frică dei sloböși și adoua, sau a treia örä. Întru acea vreme.

A treia: Fața, și pieptul celui nădușit cu apă rece din destul să se ude, eră supt nas săisă ție oțet förte tare, sau cu acela după olaltă și nasul săisă frece; și de cumva Omul începe ași veni în fire. și întru aceea ar putē înghiți ceva, atunci cu apă caldă în care a zecea parte să fie oțet unul ca acela să pöte ajuta, și ușura.

A patra: Frecătura cu cărpe calde precum

mai nainte sau dīs și aici întru acelaș chip să pöta isprăvi cu acelaș folos. Mai preurmă.

A cincea: Fumul de tăbac, și clisteriul odată sau de va fi de lipsă și mai de multeori isă pöte da, fiind că acelea, mai nainte de puține săptămāni aici förte norocită sēvārșire au avut.

Lângă acestea cadesă a sci și acea, cum că mijlocirile carele silesc, și pricinuesc borătul, tocmai de sar și sili Omul la turnat sunt förte stricăciösă, de vreme ce acēsta silă, sau ignitură nu vine din rānză, ci din crierii, cari sunt strēnși și nădușiți.

Învățătura

Cum trebuie tötä ne norocirea, carea se face în pivniță când fierbe Mustul nu numai ao împedeca, și pre Omul cel nădușit al ajula. Ca aburul mustului ce fierbe să se pöta lesne străcura.

Întēia: E de lipsă, ca nu numai ușile Pivniței, ce și rāsufările îndată să se deschidă, când se bagă mustul, ci până va fierbe să rămāe deschisă diua și nöptea.

A doua: Când începe mustul a fierbe, atunci înaintea ușii pivniții care se ție deschisă, sau deasupra în trepte, sau și în trēpta cea mai de jos să se facă foc, și să ardă neîncetat. Eră când: (Va urma).

Cu astfel de mijloace lucră Bánffy, ministrul-president magiar. De astă dată însă se va înșela, căci românii condamnați nu vor intra în cursă (kelepczêbe) și nutresc convingerea, că Monarchul Francisc Iosif îi va agrația fără ca să spriginească indirect guvernul la alegeri.

De altminterne noi aici în București nu avem motiv a fi supărați pe Bánffy, căci el în călătoria din România, atât pe regele Ungariei, cât și idea de stat magiar le a pus la o parte (háttérbe szoritota), prin ce în poporul român a stîrmit convingerea, că idea de stat magiar nu e decât o nominală atîmniată în miere pentru șovinistii magiari, dar fără valoare practică.

Voci despre sîrbarea dela Porțile de fer. Pe când magiarii varsă lacrimi și suspină, pentru-că la sîrbarea dela Porțile de fer n'a eșit la ivelă independența de stat a Ungariei, pe atunci foile străine le împuță tocmăi păcatul, că au înscenat sîrbarea prea cu caracter exclusiv magiar.

Un colaborator al lui „Münchener Neueste Nachrichten“, care a fost de față la sîrbările de inaugurare, publică o corespondență în foia menționată, despre Țările dela Orșova și despre visita monarchului nostru la București.

Sîrbării oficiale — Țările corespondențului — i-au dat un colorit magiar măestrit, mai corect Țările, i l'au impus cu forța, deși aici locuitorii sunt exclusiv germani și români, și partea 4/5 a oșpeților încă o formă germană, români și sîrbi. Faptul acesta a dat ansă la o nemulțămire mare, ceea ce n'a micșorat-o convingerea generală, că sub decursul lăudăroșiei cu milleniul, sîrbarea Porților de fer, luată în program este sîrbarea unei opere, care dacă ar fi succes, ar plăti mai mult, ca tot ce au sîrbișit magiarii în viața lor de o mie de ani în Europa. Inșă durere, n'a succes. Destoinicia magiarii stă în proporție inversă cu ceea ce pretind ei a fi.

Milleniul în faptă are acel rezultat bun, că magiarii s'au putut convinge, că de mult îi uresc pe ei popoarele culte pentru violența cu care sîrbișit față cu cei mai buni compatrioți ai lor, față cu naționalitățile și cât de ridicoli sunt cu vorbirile lor festive, bombastice. Acei magiari, cari pîde n'au fost în curat cu trîba acesta, s'au putut convinge la Orșova. Acelora, cari dimpreună cu corespondențul dvăstră au călătorit dela Orșova spre București, îndată în graniță, la stațiunea din Verciorova le-a bătut la ochi, că de cultivat e spiritul poporului român față cu Ținuta brutală a magiarii. Ura îndrăpățită, care o nutresc față cu apăsătorii magiari, nu i-a împedecat, să aducă omagiile lor împăratului Francisc Iosif totdeauna și ca regelui magiar. La toate stațiunile, pe toate edificiile, pelângă stegurile românesce fîlfăiau nu numai cele austriace, ci tocmăi atîtea steguri magiare, pe când magiarii abandonază consecuent colorile austriace atunci, când Francisc Iosif petrece între ei. Gentilețea acesta nu i-au denegat-o nici șahului Persiei. Faptul acesta arată, că românii știu, ce pretinde urbanitatea și buna-cuviință internațională, pe când magiarii față cu împăratul austriac, și cu statul austriac își permit toate moșciile posibile, numai din simplul motiv, că regele lor e și împărat austriac. Eță cavalerismul magiar de ađi.

Țarul la Paris.

(Tr.) Pe când împăratul-rege Francisc Iosif I, monarchul nostru s'a reîntors din vecinul regat România pîtruns de cele mai dulci suveniruri, ce i le-au înșufat frații noștri prin primirea lor căldurată, pe atunci împăratul rușilor, Țarul Nicolae al II-lea se pregătia a cerceta Republica franceză și a pune basă unei alianțe, care se crede a fi o necesitate pentru echilibrarea puterilor europene în interesul unei păci continue. Tripla alianță și mai ales nisuințele acesteia din timpul mai nou de a atrage și regatul României în alianța ei, se crede a fi motivul principal, care l'a îndemnat pe monarchul autocrat a se apropia tot mai mult de înflăcărata republică Franceză.

Nu căutăm a justifica prin combinațiuni și concluziuni politice certi-

tudinea acestui motiv, ci ne mărginim a constata numai că călătoria Țarului pe la curțile domnitoare din Europa și îndeosebi primirea grandioasă din partea francesilor, oprirea lui mai îndelungată în Paris, pompa și înșuflețirea de care s'a împărtășit, precum și declarațiunile făcute în multe toaste, ne îndreptătesc a-i da acestei visite o importanță politică de prima ordine.

A cercetat Țarul și Viena, unde încă a fost primit cu afabilitate, după cum se întempla între domnitori, s'au dat prînzuri festive în onoarea lui, s'au ținut toaste în cari se reamintea tradițiunile unei prietnii de odinioară. Țarul a aprobat, i-a asigurat despre înclinările lui pacifice dar n'a isbucnit, ci din contră a rămas rece.

A vizitat Țarul și pe împăratul german, unde asemenea i-s'a dat a se bucura de toate onorurile cuvenite unui puternic domnitor, ba la masa împădatului Wilhelm l'a asigurat pe acesta despre simțămintele tradiționale ale părintelui său, dar și aici Țarul a fost cât se pîde de rezervat. Chiar și puținele declarațiuni, din cari respiră un aer de prietnie, au fost mai tîrziu contestate, ba chiar combătute prin presă.

Atît în Viena, cât și în Breslau Țarul a fost primit numai de domnitori și Țimenii din jurul lor, poporul a stat departe, nici un semn, nici o manifestare din partea lui. Faptul acesta dovedește, că după cum din partea Țarului visita s'a făcut fără nici o altă intențiune de mai mare preponderanță, ci simplu numai din curtenire, tot asemenea și manifestățiunile de iubire, de cari s'a împărtășit, pîrtă în sine incontestabil numai timbrul complexantei.

Nu tot astfel stă lucrul la Paris.

Indată-ce Țarul a pus piciorul la Cherbourg pe pămîntul glorios al Franciei, bubuitul necontent al tunurilor anunțau Parisului și vestiau întreg poporului frances, că sosește cel mai puternic domnitor din Europa, ca să se convingă despre puterea de viață și cultura poporului frances. Și acest măiestros anunț a aflat un puternic și viu rîsunet în sufletul francezilor plini de viață. Intrîgă republica s'a pus în mișcare, a alergat poporul din toate colțurile țerei și toți se grăbeau a-și arăta stima, iubirea și admirațiunea către absolutistul Împărat. A fost o primire plină de pompă, splendore și înșuflețire, despre care se spune, că nu s'a mai vîdut de pe timpul marelui Napoleon Bonaparte, când se întorcea victorios în țara sa. Aristocratul de pe boulevardele Parisului, se întrecea cu lucrătorul de prin fabrici, republicanul cu imperialistul, boerul cu socialistul, într-o aclamațiune de „Se trădă Țarul“

Președintele republicei Felix Faure cu capul desvîlit a sărutat mîna Țarevnei, Țarul bineventîndu-l a mărturisit, că se simte fericit, că a putut visita glorioasă republică francesă

Intrîgă calea dela Cherbourg, până la Paris a fost o adevărată cale triumfală fără sîmîn. Strigătele fără sfîrșit, aclamațiunile frenetice, acordurile puternice ale imnului rusesc, capete desvîlțite și bucuria vîdită în fața tuturor, te făceau a crede, că poporul frances, acest popor per eminentiam republican, și-a uitat pe un moment de sine. Francia avea aspectul unei stări de lucruri în care extremele se ating.

Și Țarul n'a rămas nemișcat, el n'a rămas dator față de aceste semne de o nemărginită iubire. A mulțumit în termeni plini de căldură tuturor, preste tot locul, i-a asigurat, că în viața lui nu va uita această primire, și că nu pentru ultima dată cercetă această fericită țară. A vizitat apoi Țarul pe președinții camerelor și a senatului, precum și pe președintele republicei, cu care s'a ținut timp mai îndelungat. A ținut în fine să viziteze tot ce Parisul are frumos

și însemnat în sine și ce geniul poporului francez a putut produce. În Pantheon s'a purtat cu venerațiune către morții Franciei, s'a închinat chiar înaintea spiritelor marilor și nemuritorilor scriitori francezi, cari în operele lor au combătut puterea absolută a monarchilor. În teatru, în biserici și preste tot locul venerațiunea și stima către cei morți, iubirea și admirațiunea sa pentru cei vii a fost tributul Franciei.

La mesele festive s'au ridicat toaste oficiale și înșuflețite, în niciunul însă alianța Rusiei cu Francia în mod categoric nu s'a accentuat. S'au reamintit tradițiunile istorice despre o prietenie Țare-care a acestor două țări, s'au asigurat reciproc despre garanțele unei prietnii și de aici încolo, dar cuvîntul alianță rostit nu a fost. Nu s'a rostit, și cu toate acestea alianța s'a făcut. Primirea imposantă ce i-s'a făcut din partea bărbatilor de stat, înșuflețirea fără margini a întreg poporului francez, sunt aceste dovezi, cari ne arată evident, că ideea unei alianțe dintre aceste două puteri a străbătut și a prins rădăcini începînd din Palat până în colibă. Și ideea aceasta trup s'a făcut prin visita Țarului și s'a sancționat prin primirea lui din partea poporului francez.

O recunoșce această totă presa europeană. Eță ce scrie „Neue Fr. Presse“ din Viena într-un articol de fond: „Fără o singură lovitură de sabie, fără război și victorie, Țarul și-a mărit puterea într-un mod colosal, ce nici nu se pîde calcula, și-a luat în mînă conducerea politică în Europa. Amiciția cu Francia și măreia influenței rusești în două părți ale lumii fără cheltuieli și jertfe este unul dintre cele mai mari succese diplomatice, ce le-a vîdut istoria“, Țarul sfîrșit: „Nici-odată tripla alianță n'a fost o garanță mai necesară și mai însemnată a păcii ca acum. Dacă ea n'ar exista, atunci voința unui singur om ar pute să decidă asupra liniscei popoarelor“!

Programele partidelor politice magiare.

Fiind în prîjma alegerilor dietale, credem, că nu va fi lucru superflu a face din nou cunoscut principiile politice de cari sunt conduse diferitele partide magiare în parlamentul nostru. De aceea vom publica în extras principiile acelor așa după cum le aflăm publicate în proclamațiile ce le au emis unele din ele către alegătorii și aderenții lor.

Incepem cu *principiile politice profesate de partidul independist și 48-ist*:

Pretindem ca Ungaria să fie stat magiar independent, de sine stătător, afacerile să le rezolve independent, liber și scutită de amestecul orî cărei alte țări.

Intre Ungaria și între provinciile ereditare austriace să nu fie nici o altă legătură, decât persoana domnitoriului.

Pretindem armată magiară de sine stătătoare, asupra căreia să exercite control singură dieta magiară; pretindem afaceri străine independente și sistarea afacerilor financiare comune.

Ungaria să fie pe deplin independentă și de sine stătătoare și în afacerile de economie publică; cu teren vamal de sine stătător, cu bancă națională de sine stătătoare și cu contracte vamale și comerciale de sine stătătoare.

Pretindem lîrgirea dreptului electoral până la dreptul de vot universal condiționat de facultatea de a scrie și ceti în limba magiară; împărțirea drăptă a cercurilor electorale și introducerea votării secrete.

Dorim reformarea sistemului de dare, scăderea dărei în mare măsură într-o cât e cu putință din scăderea cheltuielilor pentru susținerea independenței țării și a sistemului mai corect de guvernare; dar și până atunci, până când vom ajunge la aceasta, ne împotrivim ori cărei nouă împovărări a țării, și deși afaceri comune nu recunoștem, în cheltuielile comune parte nu luăm, și până atunci, până când cuota cu totă opunerea noastră se

va susține, urcării acesteia ne opunem din toate puterile.

Pretindem apărarea energică a agriculturii magiare și a industriei magiare contra concurenței străine.

Dorim reformarea graduată a economiei magiare de câmp cu conlucrarea și ajutorul statului așa, ca concurența universală să nu amenințe mai mult cu miserie și suferințe clasa muncitorilor de pămînt

Dorim desvoltarea industriei din patrie; așa, ca producțiunea crudă din patrie să o pîde prelucra și necesitățile din patrie acoperi.

Dorim organizarea creditului și peste tot organizarea creditului ce este a se da producătorilor, pe atîta base, ca pămîntul magiar să rămînă în proprietatea posesorilor lor.

Dorim astfel de legislațiune, care trece pămîntul prin cît mai multe mîni. Și atare, care să amelioreze sîrtea clasei muncitoare.

Pretindem educațiune gratuită și cu direcțiune curat magiară.

Pretindem reducerea timpului de serviciu militar.

Pretindem simplificarea și efinirea judicaturei.

Pretindem validitatea completă a principiilor de guvernare independentă pe terenul administrativ.

Dorim reformarea casei magnatilor pe basă reprezentativă.

Dorim pelângă Ținerea înaintea ochilor a unității magiare de stat rezolvarea drăptă a cestiunei naționale și ne alipim de tot ceea, ce am Ținut în trecut de necesar pentru înflorirea materială și spirituală a patriei noastre, și cele ce am accentuat în programele noastre de până acum.

Pentru ajungerea acestor aspirațiuni, partidul Țărilor, care și scote puterea din puterea de viață a rasei magiare de a alcătui și susține stat; din puterea ce-i dă libertatea, liberalismul adevărat și democrația patriotică.

Proclamația e subscrisă de Kosuth Ferencz ca președinte și de Mülek Lajos ca notariu.

(Va urma.)

Noutăți.

Chirotoniri. Astăzi în 1 Octombrie v. a. e., Excelenția Sa I. P. S. D. arhiepiscopul și metropolitul nostru, Miron Romanul, a chirotonit într-un presbiter pentru biserica română ortodoxă cu chramul Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu pe domnul Dr. Vasile Saftu, fost profesor seminarial în Sibiu, Țăr întru diacon pe dl Ilie Moga, învățător la școala de fete a reuiniunei temeiilor române din Sibiu.

Căldurările noastre felicitări!

Rectificare. În numărul nostru de Sîmbătă, din eror am publicat scirea, că Majestatea Sa a permis dlui Dr. C. Diaconovich primirea și purtarea medaliei române Bene merenti cl. II. De fapt dl Dr. C. Diaconovich a fost decorat deja la anul 1890 cu cl. I. a medaliei „Bene merenti“, ceea ce prin acesta cu plăcere rectificăm.

Te deum. La deosebite ocazii festive cum e începerea anului școlariu, încheierea anului școlariu, ziua născerii și a numelui monarchului se Țin în biserica creștină slujbe cu rugăciuni speciale statorite de biserică.

În biserica rom. catolică se execută cîntarea „Te deum laudamus“ o cîntare foarte frumoasă, cari nouă celor cari am studiat în școalele medii romano-catolice și acum ne mai sînt în urechi.

În biserica ortodoxă la asemenea ocazii se cîntă „Doxologia festivă“ cu cîntarea admirabil de frumoasă: „Mărire Ție celui ce ne-ai arătat nouă lumină.“

În Țările din România e permanentă rubrica „Te deum“ în biserica cutare și cutare din incidentul cutare și cutare.

Nu ne mirăm de presa din România ortodoxă, care și cu acesta numire dovedește neorientare în cele bisericesti, și se face unelta agenților bisericești catolice. Mirarea noastră se oprește la Țărilor oficial al diecesei Aradului, la „Biserica și școala“ care în numărul său din Dumineca trecută, ne aduce scirea, că Preasfinția Sa domnul episcop diecesan în 4 Octombrie a oficiat în biserica catedrală un „Te deum“ ridicînd rugăciuni ferbînți pentru îndelunga viață și deplina sănă-

tate a Majestății Sale monarhului și a în-
tregei auguste case domnitore.

Cele privitoare la rugăciuni le credem
dară ca din gura Preasfântei Sale a domnu-
lui episcop să fie auzit redacțiunea fôiei cân-
tarea „Te deum“, noi nu o credem „Do-
xologia festivă“ această o credem „Te
deum“ însă nu.

**Eternizarea vizitei monarhului
nostru în România.** Maiestatea Sa regele
Carol a încredințat pe pictorul Aduki-
evits, ca să eternizeze vre-o scenă mai înăl-
tătoare din visita Impăratului Francisc Iosif
în România. Și pictorul s'a horărit, după ce
se anunță din Bucuresci — să eternizeze ca
punct mai înălțător defilarea miliției și anume
momentul, când regele Carol se prezintă
înaintea Impăratului Francisc. Figurile vor
fi de mărime naturală. Pe tablou se vor ve-
dea doi vulturi sburând unul către altul,
cari vor reprezenta simbolul alianței.

**Să fim pe pace, căci lumea nu va
peri.** O panică grozavă a produs între mu-
ritorii descoperirile mai multor astronomi, cari
pe baza observărilor făcute asupra corpurilor
ceresce, au vestit peirea lumii pe anul 1899.
Dar spre liniștirea noastră vine acum direc-
torul institutului astronomic regesc din Berlin,
Dr. Wilhelm Förster și desminte în mod
categoric și oficios toate afirmațiile riscate ale
colegilor sei de profesiune. Profesorul erudit
spice: „Pe baza unor enunțări științifice
călăuzite din nebagare de seamă, s'au superficialitate
s'au nepricepere în cercuri mai largi
s'a lăsat spaima, că în anul 1899 putem
aștepta sfârșitul lumii. Povestea aceasta, care
în secolul nostru deja a treia — s'au a patra
oră se repetă, se bazează pe împrejurarea,
că în luna lui Noiembrie din anul 1899 se
repetă întâlnirea pământului cu o cătă de
corpură ceresce mai mici. Corpurile aceste
ceresce s'au ciocnit cu pământul pe urmă în
14 Noiembrie 1866 între orele de dimineață
1 și 3. Cele mai apropiate întâlniri au fost
la anii 1799 și 1833 și repetarea lor regulată
se poate prevedea din cronicile vechi și mai
ales din însemnările chinezești cu o mie de
ani înainte. Suprafața pământului nici când
n'a fost atacată, ci oamenii totdeauna s'au ve-
selit numai în splendoră unui frumos joc de
foc. Și acum nu avem cauză, ca îngroziți
să așteptăm anul 1899“. Deci să fim pe
pace, că lumea nu va peri!

Eliberatorul Caucasului. În comuna
Novosjelice, care face tocmai în frontiera
Rusiei dinspre Austria, poliția austriacă a
deținut pe un aventurier suspect. Mărturi-
sește, că se cheamă Simion Salarizi, de
nascere din Caucol, corespondent al mai
scutit foci de alcool, și că scopul lui este, ca
să elibereze Caucazul de sub supremația Ru-
siei. Salarizi e un om de o cultură supe-
rioră, a călătorit mult, a cercetat Parisul și
Londra. Într-o scrisoare referitoare la căutarea
tote actele și serierile referitoare la istoria
Caucasului. În Paris fiind suspiciunat ca
facând parte dintre anarhiști, a fost și de-
ținut, dar în curând eliberat. Acum e trans-
portat în Cernăuți unde va fi ținut prins,
până când nu se va adevăra pe deplin, că
cine este și ce scopuri urmărește.

Magiarii părăsesc țera lor fericită.
Joi în 8 Octombrie a. c. nu mai puțin decât
cinci sute de magiari din ținuturile sudice
au trecut granița acestei țări fericite pentru
a lua lumea în cap pentru a-și căuta o
patrie mai bună în marele continent Ame-
rica. Ei și-au prefăcut totă sărăcia în bani și
dimpreună cu femeile și copiii cu tot s'au pus pe
mare luându-și de țință Brasilia. Au spart
ghiața spre Brasilia jidanii din Galiția și
acum frații lor magiari îi imităză în masă.
Aceasta e dovadă, că nici chiar magiarii nu
se simt tocmai prea bine în Hungaria felix.
Nici un popor din ținutul nostru nu emigrăză
în măsură așa mare, ca jidanii și magiarii.
Emigrările la un popor sunt o dovadă slabă
despre adevăratul sentiment al iubirii de
patrie.

Gladstone înproscuat de Sultanul
Foile din Anglia spun, că prin Londra cir-
culă vestea, că Sultanul ar fi înproscuat pe
eminentul bărbat de stat Gladstone, petru
cuvintele „marele asasin“, cu cări l'ar fi ca-
racterizat acesta vorbind despre multele mă-

celuri din Constantinopol. Sultanul se dăce
ar fi făcut acusa la tribunalul din Anglia. Din
incidentul acesta diarele din Londra dăce,
acesta nu este cazul prim, când un domni-
toriu european figurăză ca acuzator înaintea
tribunalului englez. În anul 1799 trei jurna-
liști, Vint, Ross și Barry au fost dați în ju-
decetă de către împăratul rusesc, Pavel I.,
pentru vătămarea de onoare. Vint a fost con-
damnat la 6 luni închisore și 100 punți ster-
lingi, ér ceialaltii doi la câte o lună prinsore.

Constituire. Societatea de lectură a
elevilor dela institutul ped-teol. gr. ort. rom.
din Arad s'a constituit în 26 Septembrie st. n.
sub presiunea Prea Cuvioșei Sale Domnului
Augustin Hamsea, director seminarial în ur-
mătorul mod:

De vice președinte s'a ales Romul Ro-
șescu teolog c. III; de secretar Romul Mla-
diu teolog c. II; de notari N. Vulpe teolog
c. III; I. Moga t. c. II. și D. Vuculescu
ped. c. IV; de casier R. Roxin t. c. II; de
bibliotecari: A. Crăciunescu teolog c. II și
T. Teleseu ped. c. IV. În comisia literară:
C. Gherga teol. c. III; C. Popescu teolog c.
II; V. Mihulin teolog c. I; A. Magurean
ped. c. IV; și D. Tărlai ped. c. III.

În comisia revisoră: G. Dogariu, R.
Hărdău teolog c. III, M. Davidoviciu teolog
c. II. N. Costa teolog c. I, I. David ped. c.
IV și P. Dîrlea ped. c. III.

**Publicațiune despre însinuirea deo-
bligațiilor de glôte.** Pe baza art. de lege
XXXVII ex 1893 sunt toți acei deobligați
de glôte, cari sunt exercitați milităresce și
au servit în armata comună, la marină, la
honveți și în rezerva suplitoare sau la gen-
darmerie, precum și aceia, cari nu sunt exer-
citați milităresce, însă provăduți cu bilet de
recomandare (colore rosa) pentru glôte, obli-
gați a se prezenta personalmente sau a se
insinua scripturistice, și încă aceia, cari la
Sibiu competenții însă la 31 Octombrie a. c. la
8 ore dimineața la casa orașului din loc.

Pe calea scripturistică se pot insinua
următorii:

- aspiranții de oficeri (amplioiați) deo-
bligați de glôte;
- preoți și duhovnici aparținători de bi-
serică și confesiune recunoscută prin lege;
- indivizi deobligați de glôte și aplicați
la vre-un institut militar sau honveți;
- amplioiații de stat și administrațiune,
învățătorii, servitorii de birău, pădătorii de
carcere, dacă nu se pot prezenta personal-
mente;
- personalul financiar, silvanal, dela
căile ferate și vapore, precum și lucrători din
fabricile acestor din urmă, în fine personalul
serviciului postal și telegrafic;
- cari au concesiune pentru călătorie
pe mare;
- cei deobligați, cari sunt scutiți în
vreime de reobel de sub serviciul de glôte în
interesul serviciului public;
- acei, cari în ziua de însinuire sunt
reținuți într-o cauză familiară sau privată bine
legitimați și neamănilă a se prezenta per-
sonalmente;
- bolnavii, cari nu se pot prezenta în
persoană;
- reținuți în carcere de stat sau jude-
cătorească și cei concediați condiționalmente,
insinuirea acestora se efectuează prin șeful
respectivului institut, în care sunt reținuți
sau concediați;
- acei, cari au locuința în Bosnia și
Herțegovina.

Insinuările de sub punctele a, b, f, h,
i, l se pot efectui prin rudenii sau împuter-
niciți, verbal sau în scris; ér cele de sub
punctele c, d, e, g, pe lângă intervențiunea
șefului oficiului respectiv.

Blanchetul pentru insinuirea în scris
„Jelentkező lap“ se capătă la magistrat gratis,
orientare pentru umplerea acestui blanchet
dă referențele militare și instrucțiunea din
dosul tipăriturei.

La insinuirea personală se se aducă cu
sine documentul militar primit în urmă (do-
cument de dimitere [Abschied], certificat de
repășire, biletul de recomandățiune) și lângă
insinuirea în scris se se aceluși acest document.

Acei, cari locuiesc aici, însă aparțin în
țările regale și austriace, sunt asemenea obli-
gați pe lângă modalitățile de sus și în cali-

tatea lor a se insinua — ca și supuși ma-
giari — în zilele amintite.

Absentarea nedocumentată dela insinuire
se va pedepsi dela 2—5 până 100 fl. sau cu
închisore corespunzătoare.

Sibiu, în 30 Septembrie 1896.

Magistratul orașului.

Correspondență particulară a „Telegrafului Român“.

Brașov, 26 Sept. 1896.

**Inmormentarea parochului George Per-
șinariu din Brașovul vechiu s'a întem-
plat în 19 Sept. a. c.**

Încetat-au suferințele, tăiatu-au
slăbiciunile, cu cari mult s'a luptat acest
vrednic servitor al bisericii Sf. Ador-
miri din Brașovul vechiu, pentru că
în 17/29 Septembrie a. c. și-a dat no-
bilul seu suflét la mâinile Creatorului.
În interesul tagmei preoțesce și al
filor lui suflètesci pe cari i-a păstorit
41 de ani credem, că se cuvine să spu-
niem ceva și publicului mare despre
serviciul acestui paroch.

La înmormentare l'am vădut așe-
dat în Sfta biserăcă pe un catafalce ne-
gru; era îmbrăcat cu stichar, sftă și epi-
trafir, având sânta cruce în mâni și
Sfta Evanghelie pe pept și un cer dea-
supra lui; era încungiurat de obidații
sei consăngeni și de parochienii sei;
șapte preoți au sêvșit măsoale rugă-
ciuni și cântări, însă numai doi preoți
din jur au luat parte la petrecerea din
urmă.

Prea Onoratul Domn protopop,
Ioan Petric, a rostit cuvântarea fune-
brală. În această a arătat chemarea preo-
tului, a arătat meritele repozatului și
acel merit, că a crescut, instruit pre
cei trei feciori la Universitate, dintre
cari pe doi deplin formați și o fiică în
timp de patru ani, unul după altul, i-a
răpit mórtea.

Dar n'a fost destul cu atâta: Ne-
milăsa secerătoare de vieți îi smulge
numai acum două săptămâni și pe gi-
nerel seu cel dintâi, dl inginer Va-
silie M. Lazar. Deodată vede repozatul
paroch un gol pustiu în jurul seu în
locul numeroșei familii, care pân'atunci
constitua singura lui bucurie. Au mai
rămas în viață: Cea mai mare fiică a
sa, astată de vâduva Elena Lazar, încun-
giată de 5 băieți, dintre cari cel mai
mare abia este de 9 ani; neconsola-
bila preotésă, vâduva Susana Perșina-
riu; fiica sa mai mică, Eugenia mă-
ritată după dl Dr. Vasile Saftu, fost
profesor la seminariul archidieceșan
din Sibiu, ér acum ales paroch la bi-
serica Sf. Nicolae din Brașov și sin-
gurul seu fiu, dl inginer Aurel Perșina-
riu, subșef de tracțiune la căile fe-
rate din România. Tristul fapt, că vred-
nicul paroch, G. Perșinariu, și-a vădut
într'un timp atât de scurt familia sa
atât de distrusă prin nemilăsa mórte,
i-a precipitat desigur și încetarea lui
din viață.

Indemnă am fost să scriu acestea
din două motive: colegialitatea preo-
ților și recunoștința parochienilor, dacă
a meritat acesta parochul repozat.

Collegialitatea mai ales în timpu-
rile acestea grele trebuiesc cultivată
între preoții români; trebuiesc ei înșiși
a se apăra, ei înșiși a se consulta, ei
înșiși la lipse și necazuri a se ajutama
și a se suplini gratuit în serviciile lor
preoțesce. Preoții se numesc între sine
frați, însă puține fapte de frăție întim-
pinăm. Ei trebuiesc unii pre alții a se
valora, că sunt destui și se înmulțesc
cei, cari i devalorăză. Pentru cel, ce scrie
acestea, a fost o mirare, că lângă un
preot luteran numai doi preoți români
au luat parte la petrecerea din urmă
pe când toți știu, că parochul, George
Perșinariu, a fost în 28 de ani membru
al scaunului și comitetului protopopesc
și a luat parte la toate consultările și
lucrările naționale în mod activ.

Față de colegialitate ar trebui, să
luăm exemple dela preoții altor con-

fesiuni, dela cei luterani, dela papis-
tași, am putea lua exemple și dela
alte branșe mirenesci. Voesci a dăce,
că pe viitor să dea preoții exemplu,
că sunt mai intim legați. George Per-
șinariu a servit aproape o jumătate de
seclă parochienilor bisericii române din
Brașovul-vechiu. El a fost preot la
oraș, unde a avut mai multă lucrare
decât într-o parochie la sat, fiindcă po-
poreni dela oraș vin în atingere cu
vecinii lor de altă religie, de alte prin-
cipii nouă și aici aud diferite reflec-
siuni, încât cei slabi de înger perd
din religiositate și din morală.

În astfel de împrejurări che-
marea repozatului a fost foarte însem-
nată. Parochia lui are la două mii
suflète și se întinde la un kilometru.
Poporeni de profesiune sunt agricul-
tori, români de un spirit ager cu da-
tine naționale.

La mórtea unui paroch ar trebui,
să ne întrebăm: care este rezultatul
activității lui? Ar trebui, să constatăm
publice în mod serios, de au înaintat
parochienii sau au regresat?

La aceste întrebări putem răs-
punde despre activitatea numitului pa-
roch următoarele:

Poporeni bisericii sfinte Adormiri
din Brașovul vechiu și-au păstrat cu
sfîntenie religiozitatea și morala. Tre-
cere la alte religii nu s'a întâmplat.
Concubinările îndiginate în timpul pre-
sent, mai ales pe la oraș, în parochia
acesta nu sunt. Chemarea sa în bi-
serică și afară de biserică și-a înde-
plinit-o repozatul paroch cu scumpătate.
Putem asigura pe cât cunoscem, că cele
15 îndatoriri din § 186 din Compendiu
dreptului canonic le-a deplinat; va se
dăce, el a corăspuns îndatoririlor sale.
E mult afirmat, când dicem ați în timpul
liberal, că și-a împlinit un preot în-
datoririle canonice; este în ade-
văr un merit.

Cunoscut este, că unii români, fie
și preoți, mai mult rău fac prin des-
considerarea religiei lor decât aceia,
cari în adevăr ne fac rău, fiindcă le
înlesnesc lucrarea lor.

Preotul G. Perșinariu prin acti-
vitatea lui s'a distins. Biserica lui ne
având fonduri, nici bani, prin colecte
a adunat cu cărticica și a zidit o școlă
de model cu trei încăperi, care a ri-
dicat vađa parochiei sale; prin colecte
înainte cu 26 de ani a stăruit și a
făcut de nou o templă frumoasă la sf.
altar. Prin danii dela unii și alți creș-
tini a strins și a format un fond scolar,
din care biserica plătesce 600 fl. unor
doi învățători. Pentru-ca toți copii dela
6—12 ani să cerceteze școlă, a stăruit
până s'a făcut cu unii parochieni de
ură.

A regulat cimiteriul, încât pôte
se-l vadă ori-ce străin.

Preste datoria lui de preot a stă-
ruit și a format 24 meseriași români,
el n'are proletari în parochia lui, din
contră eu susțin, că românii din această
parochie și materialicesc au înaintat.

Nu toate total repozatul le va fi fă-
cut, ci și epitropii și alți creștini, el
însă era președintele comitetului și ini-
țiatorul. În 41 de ani dară nu numai
a botezat, a cununat și îngropat, ci
și-a și născut cei, ce avu necazuri, au
venit la el și i-a povățuit. Deci, vă
rugăm pe voi, fraților, să cunoșceți pe
cei, ce se ostenește în voi și să-i aveți
pe deșău de prisos în dragostea vo-
astră pentru faptele lor.

Diverse.

Comisariu de poliție isteți. Un co-
misariu de poliție din Tunis eșea la preum-
blare cu tinera sa nevastă, când după câteva
întorsături încoco se necăstă observă, că un
oficer începe a-i fixa nevasta în mod necu-
viincios. Se înțelege, el acesta ca bărbat și soț
totodată n'a putut-o trece cu vederea, ci a
îndrumat la ordine pe oficerul necuviincios.
A doua di acesta își trimite numai decât doi
secundari ca să cêră satisfacție cavalerescă
dela bărbatul și soțul tocmai de el insultat.
Acesta fiind pregătit la așa ceva, le dăce:
Domnilor, domniile voștre ați venit cu pro-

[144] 1—3

Pentru zidirea bisericei gr.-or. din comuna Chesler în protopresbiteratul Târnavă, se va ține licitațiune minuendă **în 8/20 Noiembrie 1896 la 10 ore a. m.** în edificiul școlar.

După preliminarium prețul exclamărei este **4442 fl. 22 cr. v. a.** între cari se cuprinde și materialul de cărămidă, țiglă, năsip, lemne de stejar, lucrul cu carăle și palma ce le prestază poporul.

Doritorii de a efectui zidirea acestei biserici pe baza planului aprobat de Prea-venerabilul Consistoriu arhiepiscopal Nr. 3657/Ep. din 19 Iunie 1893, sunt poftiți a se prezenta până la termenul mai sus arătat la locul destinat, ăr oferenții se-și înainteze ofertele lor oficiului parohial gr.-or din Chesler împreună cu vadiul de 10% fie în bani ori hârtii de valóre, planul și prelimi-nariul de spese, precum și condițiunile de licitațiune se pot vedé la oficiul parohial subsemnat.

In conțelegere cu comitetul parochial.
Chesler, 20 Septembre 1896.

Nicolau Manovicu,
paroch gr.-or. și președintele comitetului
parochial.

Nr. 564/896 of. protop.

Am vědut.

Cetatea de baltă (Kükülőfalva 20 Septembrie 1896.

Nicolae Todoran,
protopresbiter.

Vulpea și cocostêrcul. Intr'o revistă de vênători germană cetim următorea întêmplare: Un pădurar în Germania în luna lui Iuliu a acestui an, reîntors din un vênat, pe cale în depărtare de 200 de metri dela trăsura sa, pe o miriște observă un cocostêrc, êr în depărtare de 4—5 pași dela acesta o vulpe. Atât vulpea, cât și cocostêrcul cântau sôrci. Spectacolul era interesant, pêntru-că pe când vulpea se făcea, că nici nu bagă în samă cocostêrcul, acesta mai la fie-care pas privea la vulpe cu neîncredere. Pêdurarul a privit mult cele două animale. Deodată însă cocostêrcul sbură, lăsând cu buzele umflate pe ambii vênători, cu deosebire vulpea privea supărată după prada sigură.

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția pe mai mulți ani, provădute cu adiutări de fer bătut, construite spre ale întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se

recomandă spre facerea **scaunelor de fer bătut, de sine stătător**, — spre **prediustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut**, — ca și spre turnarea de **tóce de metal**. Clopote în greutate de 500 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[11] 32--48

 Preș-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

B u d a p e s t a — P r e d e a l

Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat			Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	
10.—	8.05	—	8.05	2.—	pl.	Viena	sos.	1.55	1.55	1.55	7.20	6.20
8.30	2.15	3.15	5.45	9.15	↘	Budapesta	↗	5.45	7.40	7.—	1.50	6.20
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	↘	Szolnok	↗	2.24	5.31	3.37	11.44	8.35
1.33	5.48	—	11.33	12.47	↘	P. Ladány	↗	12.03	3.56	1.19	10.03	1.34
3.42	7.08	—	1.43	2.11	sos.	Oradea - mare	{	—	2.37	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15	—	2.06	2.18	pl.			sos.	—	2.30	10.44	8.33
4.38	7.43	—	3.03	2.50	↘	Mező Telegd	↗	—	2.01	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18	—	3.45	3.26	↘	Rév	↗	—	1.34	9.30	7.46	10.08
5.43	—	Tren micst	4.06	—	↘	Bratca	↗	Tren micst	—	9.10	—	9.50
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17	↘	Ciucia	↗	5.48	12.52	8.32	7.08	9.19
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	↘	Ilaiedin	↗	4.59	12.20	7.54	6.39	8.37
8.07	—	5.05	6.24	—	↘	Ghirbău	↗	3.18	—	6.54	—	7.37
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	sos.	Cluș.	{	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl.			sos.	—	10.45	5.24	4.35
9.06	11.27	—	9.09	6.27	↘	Apahida	↗	—	—	5.02	4.14	6.27
10.12	12.30	—	10.40	7.27	↘	Ghiriș	↗	—	9.24	3.47	3.01	5.18
10.42	12.57	—	11.25	7.50	↘	Cucerdea	↗	—	8.54	3.06	2.25	4.43
11.01	1.09	—	11.49	—	↘	Ujóra	↗	—	—	2.49	2.08	4.27
11.09	1.16	—	11.59	—	↘	Vintul-de-sus	↗	—	—	2.41	2.—	4.20
11.31	1.36	—	12.29	8.17	↘	Aiud	↗	—	8.23	2.17	1.38	3.59
11.48	1.54	—	12.55	8.33	sos.	Teiuș.	{	—	8.06	1.55	1.17	3.33
12.05	—	—	1.36	8.38	pl.			sos.	—	7.59	1.29	—
12.33	—	—	2.08	—	↘	Crăciunel	↗	—	—	12.55	—	2.40
12.47	—	—	2.27	9.09	↘	Blaș	↗	—	7.30	12.40	—	2.26
1.18	—	—	3.11	9.29	↘	Micăsasa	↗	—	7.09	12.01	—	1.54
1.34	—	—	3.31	9.42	sos.	Copșa - mică	{	—	6.56	11.41	—	1.35
2.13	—	—	3.46	9.44	pl.			sos.	—	6.54	11.14	—
2.32	—	—	4.03	9.59	↘	Mediaș	↗	—	6.41	10.55	—	12.45
3.04	—	—	4.45	10.22	↘	Elisabetopole	↗	—	6.20	10.21	—	12.16
3.40	—	—	5.27	10.51	↘	Sighișoara	↗	—	5.53	9.42	—	11.40
4.03	—	—	6.12	11.12	↘	Hașfalău	↗	—	5.33	9.13	—	11.17
5.34	—	—	7.59	12.26	↘	Homorod	↗	—	4.27	7.45	—	10.03
6.12	—	—	8.37	12.58	↘	Ágostonfalva	↗	—	3.53	7.02	—	9.25
6.41	—	—	9.07	1.15	↘	Apașa	↗	Circu-1624 mm Vineri	3.37	6.36	—	9.01
7.16	—	—	9.40	1.34	↘	Feldioara	↗	—	3.16	5.58	—	8.28
8.—	Tren acceler.	—	10.25	2.09	sos.	Brașov	{	—	2.45	5.08	—	7.48
—	11.—	—	—	2.19	pl.			sos.	7.01	2.18	—	—
—	12.26	—	—	3.01	↘	Timiș	↗	6.39	1.42	—	—	—
—	1.11	—	—	3.31	↘	Predeal	↗	5.11	1.12	—	—	—
—	8.30	—	—	9.30	sos.	București	pl.	—	8.35	—	—	—

Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt			Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară
7.33	11.—	5.—	10.21		Ghiriș		5.05	10.30	3.20
7.53	11.20	5.20	10.41		Turda		4.45	10.10	3.—

—	5.30	2.15	8.31		Sibiu		7.10	3.55	10.04	—
—	6.06	2.51	9.03		Cisnădie		6.36	3.21	9.30	—

	Tren miest	Tren miest							Tren miest	Tren miest	
	8.35	4.55			pl. Braşov	sos.			7.44	1.29	
	9.05	5.13							7.29	1.14	
	9.37	5.45			Cristian				6.59	12.51	
	9.57	6.05							6.50	12.41	
	10.17	6.25			Tohan, vechiu				6.30	12.15	
	10.28	6.36			Zernesci	pl.			6.20	12.05	

Notă: Órele însemnate în stînga stațiunilor sînt a se citi din sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de noapte.

B u d a p e s t a — A r a d — T e i u s

Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone	Tren mist	Tren de per-sone
—	—	10.—	8.05	—	pl. Viena	sos. 6.20	7 20	—	—
—	—	8.05	1.55	10.—	↓ Budapesta	↑ 7.20	1.10	6.10	—
—	—	10.56	3.49	1.—	↓ Szolnok	↑ 4.14	11.19	2.49	—
—	—	3.55	6.52	6.05	sos. } Arad	sos. } 11.20	8.18	9.35	—
2.30	4.30	7.02	6.30	pl. ↓	sos. } 10.50	8.08	8.55	6.54	—
2.44	—	—	—	↓ Glogova	↑ 10.38	—	8.43	6.41	—
3.14	4.42	—	6.41	↓ Gyorok	↑ 10.14	—	8 18	6.12	—
3.31	5.04	—	7.01	↓ Pauliș	↑ 10.—	—	8.05	5.56	—
3.58	5.15	—	7.12	↓ Radna-Lipova	↑ 9.46	7.29	7.52	5.40	—
4.30	5.33	7.46	7.28	↓ Conop	↑ 9.15	—	7.22	5.02	—
4.50	5.57	—	7.51	↓ Bêrzava	↑ 8.57	—	7.05	4.44	—
5.40	6.13	—	8.07	↓ Soborșin	↑ 8.15	6.34	6.25	3.35	—
—	6.58	8.48	8.47	↓ Zam	↑ 7.41	6 08	5.50	—	—
—	7.27	9.07	9.16	↓ Gurasada	↑ 7.16	—	5.23	—	—
—	7.53	—	9.12	↓ Ilia	↑ 7.06	5.45	5.13	—	—
—	8.08	9.31	9.58	↓ Branicica	↑ 6.43	—	4.49	—	—
—	8.26	—	10.16	↓ Deva	↑ 6.20	5.19	4.25	10.52	—
—	8.52	9.57	10.42	↓ Simeria (Piski)	↑ 6.05	5 07	4.10	10.35	—
—	9.06	10.18	11.11	↓ Orăștia	↑ 5.19	4.39	3.31	9.51	—
—	9.52	10.37	11.36	↓ Șibot	↑ 4.55	—	3.10	9.27	—
—	10.40	—	12.19	↓ Vințul de jos	↑ 4.34	—	2.49	9.03	—
—	11.01	11.18	12.32	↓ Alba-Iulia	↑ 4.17	3.57	2.28	8.47	—
—	11.30	11.40	1.05	sos. ↓ Teiuș	pl. 3.43	3.33	2. —	8.11	—

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova

Orient. Espres	Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren accele- rat		Tren de per- sone	Tren de per- sone	Orient. Espres	Tren accele- rat	Tren de per- son.
8.36 Vineri	11.—	9.05	9.35	4.—	pl. Viena	5.50	—	7.20	6.45	6.35
1.30	8.30	2.30	7.—	10.40	pl. Budapesta	6.45	10.2	2.10	1.25	9.05
6.39	5.31	8.02	5.49	8.14	sos. } Timişoara	9.25	—	9.01	7.50	4.10
6.47	—	8.10	7.15	3.10	pl. } sos.	8.09	7.14	8.55	7.42	—
—	—	10.29	10.32	—	Caransebeş	5.15	4.15	—	5.37	—
11.05	—	12.30	1.09	6.58	Băile Herculane	2.37	—	4.40	3.27	—
11.45	—	1.20	2.39	7.35	Verciorova	12.50	—	3.40	2.18	—
10.55	—	11.40	6.25	—	Bucuresti	11.25	—	7.—	5.50	—

Cucerdea—Oșorhei—Reg. s.ă.s.

—	2.30	8.10	3.11	10.59	↕	Cucerdea	↗	7.45	2.36	8.31	12.42
—	3.19	8.51	3.52	11.40		Ludoș		7.07	1.58	7.43	11.54
—	5.12	10.27	5.26	1.14		Oșorhelu		5.34	12.25	5.50	9.54
—	5.40	10.42	5.36	—				—	9.20	5.04	9.35
—	7.14	12.16	7.14	—	↕	Reghinul-săs.	↘	—	7.54	3.30	8.05

Copşa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăras

	Tren de povară	Tren de per- soane	Tren de per- soane	Tren micst		Tren micst	Tren de per- soane	Tren de per- soane	Tren de povară	
—	4.45	2.20	11.5	7.10	pl. Copșa-mică	sos.	9.84	12.35	6.25	3.05
—	5.18	2.50	12.21	7.41	⬇ Șeica mare	↑	9.08	12.11	6.02	2.3 i
—	6.02	3.27	12.58	8.21	⬇ Lónneș	↑	8.37	11.32	5.32	2.01
—	6.35	3.57	1.25	8.50	⬇ Ocna	↑	8.11	11.01	5.07	1.27
—	7.01	4.19	1.48	9.15	sos. Sibiu	{ pl. sos.	7.44	10.30	4.40	12.57
circul. numai	4.34	2.05	—	—	p.)	↑	7.29	8.57	—	—
Mărți și	4.47	2.18	—	—	⬇ Sclamber	↑	7.17	8.45	—	circul. numai
Vineri	5.04	2.36	—	—	⬇ Veștem	↑	7.01	8.25	—	Mărți și
—	5.26	3.01	—	—	⬇ Tâlmăciu	↑	6.42	8.04	—	Vineri
—	5.42	3.18	—	—	⬇ Șebeșul sup.	↑	6.21	7.36	—	—
—	6.16	3.58	—	—	⬇ Avrîg	↑	6.02	7.16	—	—
—	6.41	4.22	—	—	⬇ Porumbacu l. înr.	↑	5.25	6.40	—	—
—	7.07	4.50	—	—	⬇ Cârțișoara	↑	5.01	6.13	—	—
—	7.25	5.10	—	—	⬇ Arpașul inf.	↑	4.52	6.02	—	—
—	7.45	5.33	—	—	⬇ Viștea inf.	↑	4.24	5.32	—	—
—	7.55	5.44	—	—	⬇ Beșimbav	↑	4.14	5.14	—	—
—	8.15	6.06	—	—	⬇ Sămbăta inf.	↑	3.58	4.57	—	—
—	8.42	6.35	—	—	sos. Făgăraș	pl.	3.28	4.25	—	—